

MOTYVUOTA IŠVADA

2022 m. gruodžio 27 d. Nr. 1

1. BENDRA INFORMACIJA

Viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“ (toliau – Įstaiga) nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, analizuojamu objektu pasirinko pirkimų organizavimo ir vykdymo sritį (toliau – analizuojama sritis).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus teisininkė Jelena Streikuvienė.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tikslas – antikorupciniu požiūriu įvertinti analizuojamą sritį, siekiant nustatyti korupcijos rizikas ir / ar rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir nustatyti priemones, skirtas nustatytoms korupcijos rizikoms ir / ar rizikos veiksniams sumažinti ar pašalinti.

Analizuotas laikotarpis nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.

2. ANALIZĖS REZULTATAI

2.1. Analizuotų ir vertintų teisės aktų ar kitų dokumentų sąrašas

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę vertinti šie veiklos sritį reglamentuojantys teisės

aktai:

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
2. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 patvirtintas Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas;
3. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas;
4. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. KS-339 „Dėl perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovų, pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų ir pirkimų iniciatorių nusišalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovų, pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų ir pirkimų iniciatorių nusišalinimo tvarkos aprašas;
5. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1S-105 „Dėl tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika;
6. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95 „Dėl kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta Kainodaros taisyklių nustatymo metodika;
7. 2022 m. sausio 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-1 „Dėl viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos taisyklių pakeitimo ir

papildymo“ patvirtintos Viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos taisyklės;

8.2022 m. rugsėjo 15 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-41 „Dėl viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašo pakeitimo“ patvirtintas Viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašas.

2.2. Vertinimo metodika

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu buvo atlikta analizuojamą sritį reguliuojančių teisės aktų ir įstaigos vidinių tvarkomųjų dokumentų lyginamoji analizė; peržiūrėtos ir įvertintos procedūros.

2.3. Veiklos srities monitoringas

Įstaigoje analizuojamos srities vertinimų, t. y. Specialiųjų tyrimų tarnybos atliekamų antikorpucinių ir korupcijos rizikos vertinimų atlikta nebuvo. 2018 m. Įstaigos Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus teisininkas atliko analizuojamos srities korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą. Atlikto vertinimo metu pateiktos priemonės, skirtos korupcijos pasireiškimo tikimybės sumažinimui, šiuo metu pasiūlytos priemonės įgyvendinamos ir yra veiksmingos.

2.4. Analizės rezultatas

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 “Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo” patvirtintomis korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis.

Vertinti kriterijai:

1. *Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika*

Per analizuojamą laikotarpį Įstaigoje nebuvo užfiksuota korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės pažeidimų, susijusių su analizuojama sritimi, už kuriuos būtų numatyta baudžiamoji ar kito pobūdžio atsakomybė. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

2. *Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas*

Įstaiga, organizuodama ir vykdydama viešųjų pirkimų procedūras neatlieka priežiūros ar kontrolės funkcijų. Nei Įstaigai, nei jos darbuotojams nėra suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti ar vykdyti kontrolės funkcijas. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

3. *Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti*

Įstaigoje viešųjų pirkimų procedūros atliekamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, poįstatyminiais teisės aktais ir 2022 m. sausio 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-1 „Dėl viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos taisyklių pakeitimo ir papildymo“ pakoreguotomis ir papildytomis Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos taisyklėmis (toliau – Taisyklės). Taisyklės nustato viešųjų pirkimų planavimą, vykdymo tvarką, subjektus, galinčius vykdyti viešuosius pirkimus, dokumentų rengimo procesą, mažos vertės pirkimų ypatumus, pasiūlymų nagrinėjimo ir vertinimo tvarką, sutarčių sudarymo procesą, ginčų nagrinėjimą. Taisyklių sudedamąja dalimi yra Viešųjų pirkimų komisijos (toliau – Komisija) darbo reglamentas, nustatantis Komisijos funkcijas, teises ir pareigas, darbo organizavimo tvarką, sprendimų priėmimą ir atsakomybę. Taisyklėse taip pat pateiktos Nešališkumo deklaracijos, Konfidencialumo pasižadėjimo formos, kurias privalo pasirašyti viešuosius pirkimus vykdantys asmenys, o taip pat pateiktos Paraiškos pirkimui ir Tiekėjų apklausos pažymos formos.

Darytina išvada, kad Viešųjų pirkimų įstatymas, jį lydintys poįstatyminiai teisės aktai ir Taisyklės aiškiai ir išsamiai reglamentuoja darbuotojų funkcijas, jiems keliamus uždavinius, sprendimų priėmimo procesą bei atsakomybę.

Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

4. *Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.*

Organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras nėra išduodami leidimai, suteikiamos lengvatos ar kitokios papildomos teisės. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

5. *Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo*

Organizuojant ir vykdant daugumą viešųjų pirkimų procedūrų Įstaigai nereikia jos veiklos kontrolę vykdančios Susisiekimo ministerijos patvirtinimo, tačiau Įstaigai įsigyjant automobilius, jo vieneto kaina negali viršyti 17 500 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio). Brangesnį automobilį Įstaiga gali įsigyti gavusi Susisiekimo ministerijos rašytinį sutikimą. Taip pat perkant bet kokias prekes, paslaugas ar darbus, kurių vertė viršija 209 000 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio) privaloma šaukti Įstaigos Valdybos posėdį ir gauti patvirtinimą organizuoti ir vykdyti šį pirkimą. Vykdydama Taisyklėse įtvirtintus reikalavimus Įstaiga atlieka ir kitus organizacinius veiksmus, kurie sprendimų priėmimo procesą daro skaidresnį ir padeda sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, t. y. sudaro metinį viešųjų pirkimų planą, kuris tvirtinamas ir keičiamas direktoriaus įsakymu, bei planą viešina Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS). Pažymėtina, kad viešųjų pirkimų planas turi būti vizuojamas kiekvieno skyriaus / tarnybos vadovo ir vyriausiojo buhalterio. Įstaigoje direktoriaus įsakymu sudarytos dvi nuolat veikiančios viešųjų pirkimų komisijos: pirmoji komisija vykdo viešuosius pirkimus, finansuojamus Įstaigos lėšomis, antroji – vykdo viešuosius pirkimus, skirtus „Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtra“ projekto įgyvendinimui. Abiejų komisijų nariai, pirkimo organizatoriai, pirkimo iniciatoriai ir ekspertai (jeigu tokie dalyvauja vykdant pirkimą) vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Taisyklių reikalavimais bei Įstaigos viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašu PINREG sistemoje deklaruoja privačius interesus, o esant poreikiui, juos tikslina. Aukščiau nurodyti asmenys viešųjų pirkimų vykdyme dalyvauti gali tik tuomet kai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą, nešališkumo deklaraciją ir deklaruoja privačius interesus. Įvykdžius viešąjį pirkimą, nustačius laimėjusį pasiūlymą bei pasirašius pirkimo sutartį, Įstaiga turi pareigą ją pavišinti Centriniam viešųjų pirkimų portale. Manytina, kad viešųjų pirkimų sutarčių pavišinimas jų vykdymui suteikiai daugiau skaidrumo, kadangi visi suinteresuoti asmenys turi galimybę susipažinti su jos sąlygomis, kainomis ir vykdymo ypatumais.

Neatsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, daroma išvada, kad Įstaiga daugiausia priima sprendimus kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, tad analizuojama sritis šį kriterijų atitinka.

6. *Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.*

Naudojamuose dokumentuose nėra valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos. Darytina išvada, kad analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

7. *Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.*

Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka, nes Specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės Įstaigoje.

3. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, darytina išvada, kad egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė „*Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo*“.

3.1. Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1.	Organizuoti korupcijos prevencijos ir antikorupcinio švietimo mokymus darbuotojams, vykdančioms viešuosius pirkimus, siekiant šviesti darbuotojus korupcijos prevencijos srityje ir minimalizuoti korupcijos pasireiškimo tikimybės atsiradimą.	Už korupcijos prevenciją atsakingas darbuotojas	2023-12-31	Darbuotojų korupcinės aplinkos netoleravimas ir siekis išlaikyti nulinę toleranciją korupcijai.
2.	Periodinė Taisyklių, Viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašo ir kitų vidinių tvarkomųjų dokumentų peržiūra ir jų atnaujinimas atsižvelgiant į pokyčius viešųjų pirkimų vykdymo bei privačių interesų deklaravimo srityse.	Įstaigos Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus vadovė, Už korupcijos prevenciją atsakingas darbuotojas	Nuolat	Vidaus tvarkomųjų dokumentų parengimas atsižvelgiant į galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus ir juose įtvirtintus reikalavimus, reguliuojančius analizuojamą sritį.
3.	Vykdyti pro-aktyvią veiklą ir reaguoti į pranešimus, pateikiamus korupcijos pranešimų kanalais, tirti ir analizuoti pateikiamą informaciją ir ją apibendrinti.	Įstaigos vadovybė ir už korupcijos prevenciją atsakingas darbuotojas	Nuolat	Užtikrinti atsakomybės neišvengiamumo principo taikymą.

4.	Nuolatos bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir kitomis institucijomis, siekiant dalintis gerąja veiklos praktika	Įstaigos vadovybė ir už korupcijos prevenciją atsakingas darbuotojas	Nuolat	Tarpinstitucinis bendradarbiavimas siekiant gerinti Įstaigos veiklą bei dalintis gerąja praktika.
----	---	--	--------	---

Direktorius

Gytis Liaugminas